

SURINAAMSCHÉ COURANT.

(No. 92.)

VRIDAG DEN 18den NOVEMBER.

(A^o. 1825.)

PARAMARIBO.

GOVERNEMENTS SECRETARY
den 14e. November 1825.

JOHANNES van AUKA, bij den Heiligen Doop genaamd JOHANNES HERMANUS EMANUEL, toegelaten zijnde, en den Eed van Getrouwheid afgelegd hebbende in handen van Zijne Excellentie den Heer Generaal Majoor en Gouverneur dezer Kolonie, is door Hoogsdenzelven geadmiteerd tot Burger en Ingezetene dezer Kolonie, gelijk staande met de Gemanmitteerden alhier.
De Secretaris van het Gouvernement,
J. G. RINGELING.

ZEE-TYDING.

BINNENGEKOMEN.

Het Schip *Emanuel*, Kapt. Y. BARENDS.
Het Schip *Anrora*, Kapt. A. AHLENS,
beide van Amsterdam.
De Nd. Am. Brik *Gossypium*, Kapt. FOSTER, van Boston.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de *Hollandsche Couranten*
van September 1825.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 31 Augustus. Over den nieuwen opstand in Spanje sprekende, zegt een ministerieel papier, dat volgens sommige berigten koning Ferdinand voor te liberaal in zijne gevoelens gehouden wordt en hem daarom de dweepers in godsdienst en staatkunde willen verwijderen; dat volgens anderen hij te legitiem denkt en zijne onderdaren tegh zijne dwingelandij opstaan; doch dat het wezerlike van de zaak is, dat Spanje geen Gouvernment, lijna geen Koning heeft; dat het land in verschillende factien en partijen verdeeld is, waarvan elk hare bijzondere

oogmerken heeft en die tracht te bereiken; zoodra zich slechts eene gelegenheid opdoet; dat natuurlijk onder zoodanige regeringloosheid en verwarring arrestatien worden gedaan, maar zonder eenig gevolg; dat de gevangenissen gevuld worden met slagtoffers, maar zonder eenig nut; dat de band der maatschappij verbroken is en mer niets te wachten heeft dan het voortduren van dezelfde tooneelen van geweld, tot dat de beproeving voorbij is, welke het ongelukkig Spanje klaarblijkelijk ondergaan moet, eer het tot een staat van duurzame rust geraken kan.

— Vrijdag is te Liverpool brand ontstaan in eene scheeps timmerwerf, voorbij het Brunswick-Dock. In minder dan een uur tijds was al het hout op vier van de vijf werven, die daar bij elkander staan, een prooi der vlammen geworden; zijnde alleen de werf, welke het dichtste bij het Dock ligt, verschoond gebleven. Vijf schepen op stapel, waaronder eene stoomboot, die bijna geheel afgebouwd was, zijn verbrand, en men zegt, dat een man onder de brandende balken van een schip, dat instortte, omgekomen is. De schade wordt op vijftig duizend pond sterl. begroot.

— Het sunderlandsche scheepsvolk schijnt nog vrij onrustig en dezer dagen heeft het wederom een schip belet van in zee te gaan, om dat het vreemde matrozen aan boord had, zoo dat men genoodzaakt geweest is, om nogmaals de gewapende magt te hulp te roepen, ten einde verdere ongeregeldheden te voorkomen.

FRANKRYK.

PARYS den 22. September. Men vindt in den *Moniteur* het officieel bericht, wegens het voorgevallene te St. Domingo. Uit hetzelfde blijkt, dat, gelijk reeds te

voeren is gemeld, de kapitein *Mackau* eene aanmerkelijke scheepsmagt in de West-Indien heeft vereenigd, ten einde zijne aanbiedingen klem bij te zetten, en dat deze scheepsmagt, bestaande uit 2 linieschepen, zes zware fre-gatten, en verscheidene mindere vaartuigen, kort na de aankomst van genoemden bevel-hebber, zich op de hoogte van het eiland heeft vertoond.

De kapitein beroemt zich zeer over de wijze, op welke hij te Port-au-Prince is ont-vangen. Hij heeft eerst met drie commissarissen onderhandeld; — na verloop van drie dagen, deze onderhandelingen met den presi-dent zelven voortgezet, en den 8 Julij, na eenige voorafgaande woordenwisselingen, waar in de geest van overeenstemming, met welken zaken tot stand komen, die men in de daad tot stand wil brengen, doorstraalde, eenen brief van dezen overheidspersoon ontvangen, inhoudende, dat hij, *na de gegevene inlich-tingen en vertrouwende op de rechtschopen-heid des Konings*, Z. M. ordonnantie, in naam der bevolking van Haïti aannam. De president *Boyer* is echter niet, zonder de voornaamste officieren en overheden des ei-lands te hebben geraadpleegd, tot dien stap overgegaan; — ten gevolge van dien is de Se-naat van Haïti den 11 Julij bijeengeroepen en heeft dat ligchaam 's Konings ordonnantie, ingevolge de bestaande verordeningen, be-krachtigd. — De kapitein geeft eindelijk een breed verslag van de vreugdebedrijven, welke deze nitslag op St. Domingo heeft te weeg gebragt, en de vriendelijke wijze, op welke de bevelhebbers van het fransche eskader al-daar zijn ontvangen; als mede van het pleg-tig te *Deum*, 't welk te dier gelegenheid is aangeheven, en de vertrouwelijke en verree-rende woorden, welke de overheden des lands en de fransche onderhandelaren en officieren elkanderen, zoo in den Senaat, als op de feest-maaltijden, hebben toegesproken.

S P A N J E.

MADRID, den 18 Augustus. In de hof-courant van heden leest men dit artikel:

» Het Gouvernement heeft het officieel be-rigt ontvangen van Torrejon, des ochtend-ten negen ure, dat don *Antonio Nar*, luitenant bij de kavalerie van het regiment van linie n°. 1, zich daar vertoond had met twee soldaten zijner compagnie, welke *Bessières* gevolgd waren, misleid door het hooren abru-slaan; zij zeiden, dat binnen een half uur alle de overigen moesten aankomen, *zooda-nig* gegeten te hebben en met paarden, die de geweldigen marsch, welken zij *moeten* afleggen, verminkt waren; zij ver-telden er bij, dat de commandant don *Gomez* en de twee officieren, die het *Bessières* eens waren, met hem tot aan *huéga* de vlugt genomen hadden, en de *gen* waren, die hem 'volgden.' »

Meerder heeft men van gouvernemente-niet vernomen omtrent eene gebeurtenis, op dit oogenblik het onderwerp van alle spreken uitmaakt en wier gevolgen moer-te berekenen zijn. Volgens bijzondere ge-gevenen moet zich het geval dus hebben af-dragen:

Het 1ste escadron van St. Jago vertrok den 16den des avonds uit zijne cantonne-menten van Jeta'é met zijn commandant en officieren en marscheerde den ganschen nacht naar een zeer weinige van de ruiters waren met het oogmerk van dezen togt bekend. Den volgenden dag, toen het escadron den weg naar inslaan van Brihuéga, zijnde de verwoeste plaats, door den generaal *Bessières* opge-voen, gaf de commandant aan zijne manschap kennis van de reden, welke hem bewoog had om optebreken, en van de nieuwe omstandigheden die zij gingen dienen; doch het schijnt dat die kennisgeving niet door allen even werd opgenomen en dat een groot aantal officieren en soldaten *Bessières* verlieten; wel is het zeker, wat ook de officier van Torrejon gezegd mag hebben, dat verscheidene officieren en soldaten *Bessières* zijn gevolgd en dat deze eene groote partij heeft te huéga, waar hij in 1823 de constitutie heeft geslagen; ook zijn er in de beo-omstreken van Cuença zeer vele

welke slechts het eerste gunstige tijdstip afwachten om op te staan, en het is niet waarschijnlijk, dat *Bessieres* te veld getrokken is voor dat de hoorden der partij van don *Carlos* hem hunnen bijstand toegezegd en het gelukken zijner onderneming verzekerd hebben; van alle provincien verwacht men tijding van diergelijke opstanden te zullen vernemen.

Te Madrid zijn sedert gisteren alle de posten verdubbeld; men ziet elk oogenblik ordonnances rijden; de generaals zijn op de been en dikwerf hebben er bijeenkomsten bij den Kapitein-Generaal plaats. Gisteren avond vreesde men voor oproer te Madrid, doch de burgerlijke en militaire autoriteiten hadden met zoo veel beleid hare maatregelen genomen, dat de rust niet is gestoord geworden; evenwel was de angst algemeen en na tien ure zag men bijna geene menschen meer op de straten. Zoo lang de troepen van het garnizoen door de generaals *Zambrano*, *Espana* en *San Roman* gecommandeerd worden, gelooft men niet, dat de Carlisten iets te Madrid zullen durven ondernemen.

Men verzekert, dat in de gebergten van Ronda een opstand voor *Carlos V* heeft plaats gehad.

De Koning wordt binnen kort te Madrid verwacht. De junta van publieke veiligheid is te la Granga permanent vergaderd; de opper intendant van politie is nog niet terug gekomen. Niet zonder verwondering heeft men opgemerkt, dat sedert eenige dagen de soldaten der spaansche garde, die te St. Ildephonse gecaserneerd liggen, rijkelijk van geld voorzien zijn, hetgeen vrij opmerkelijk is in de tegenwoordige omstandigheden.

De stilzwijgendheid of liever achterhoudendheid van het Gouvernement over de gebeurtenissen van den dag doet eene menigte buitengewone geruchten geboren worden. Zoo verhaalt men; dat de infant don *Carlos* op 's Konings last in arrest gezet is; ook zegt men, dat koning *Ferdinand* aan den koning van Frankrijk geschreven heeft, dat hij niet langer veilig is in zijne staten; dat de eerste

misslag aan het Regentschap te wijten is, om dat het begonnen was met het gemeen de wapenen in de hand te geven; dat zijne bevelen niet werden opgevolgd, noch de belastingen betaald, dan in zoo verre de koninklijke vrijwilligers dit goedvonden, hetgeen maar zelden gebeurde; dat alle hoop op eene gelieening voor Spanje verloren is, om dat de eenige waarborgen, die hij, koning *Ferdinand*, konde aanbieden, zich in de handen bevonden der geestelijkheid, die hem ver van genegen is, weshalve hij den koning van Frankrijk smeekt, hem nog eenige troepen te zenden, om hem op zijnen troon te handhaven en, zoo het mogelijk is, het meerendeel der koninklijke vrijwilligers te ontwapenen.

In alle steden van Opper Andalusien bestaat eene groote gisting, voornamelijk in Cordua, Carmona, Ecija en Sevilien. Den 5 dezer des nachts zijn in de eerste stad vele menschen opgeligt, allen lieden van aanzien of vermogen; dienzelfden dag zijn ook te Sevilien de arrestatiën begonnen en voorts zijn er alle nachten personen in hechtenis genomen, onder welke zich de marquisin van Tehares met hare geheele familie, de prior van het handels-consulaat *Andueza* en de rijke kooplieden *Bajjo* en *Gongora* bevinden. Het is vrij opmerkelijk, dat men zoo wel liberalen als carlisten en koningsgezinden heeft gearresteerd en ook geen onderscheid in rangen gemaakt heeft, zoo dat konunniken en aanbachtlieden in hetzelfde lot deelen.

Gisteren zijn twee fransche couriers te St. Ildephonse aangekomen; een dezer bragt, naar men zegt, de order, dat alle Franschen, in dienst van koning *Ferdinand*, terstond naar hun vaderland moeten terug keeren. Dadelijk na de aankomst dezer couriers is de chef van den franschen staf per post naar Madrid vertrokken.

— De expeditie voor de Havannah is den 8sten van Kadix vertrokken, om te Ferrol de troepen in te nemen; acht koopvaardijschepen dienen als transporten en zullen onder konvooi van het oorlogsfregat *Perla* en de brik *Jason* zeilen. Behalve de troepen no-

men die schepen vele goederen voor de Havannah mede.

ADVERTISSEMENTEN.

N. L. BRAAM Eerste Exploiteur dezer Kolonie, zal op heden den 18e. November 1825, ter Kastelenij van het Hof van Civile Justitie bij Executie verkoopen:

Diverse Wane en Copie Planken, liggende op het Erf in de *Saramacca Straat*, van RACHEL JESSERUN, aankomende SAML. FLERNANDES en M. H. NAHAR.

Een Neger genaamd JAN, aankomende D. E. PEREYRA.

Paramaribo den 18 November 1825.

KURATORS EN SEKWESTERS VAN DEN HOVE CIVIEL, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zullen ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, tegens aanstaande Woensdag den 23 dezer, bij publieke inschrijving aan de meestbiedende, nits goedgekeurd wordende, verkoopen:

Van Plant. *d'Aljda* $\frac{1}{2}$ Wed. SIVAAN; 25 vaten Suiker.

Van Plant. *Carelsburg* $\frac{1}{2}$ » » plus minus 1000 ff heele Koffij.

De koper moet de Suiker voor zijn eige rekening en risico laten afhalen, en de Koffij zal vrij aan de Waag worden geleverd. — Verzegelde aanboden zullen ten hunne Kantore worden aangenomen tot Woensdag ochtend 9 uren.

Paramaribo den 17e. November 1825.

V. VAN HALM Jz.

Kur. en Sek.

KONING.

Kur. en Sek.

Solide Wissels op drie en zes maanden zigt, getrokken op de Heeren LOUIS BIENFAIT en ZOON te Amsterdam, voor rekening de Plantagie de *Mastrouge*, zijn tegens den 25 dezer maand te bekomen bij den ondergeteekenden.

Paramaribo den 14e. November 1825.

C. GOLLNSTEDE.

Heden om 3 uren 's ochtends overleed, na een ziekte van 15 dagen, mijnne Echtgenote Vrouwe MARIA GELDER, in den leeftijd van 52 jaren, 9 maanden en 9 dagen. — Zij was een vriendin, tedere Moeder, brave Huisvrouw, die van een eene Echtverhantenis dan 25 jaren, met gelatenheid deelde in de veldige rampen, die ons tijder bezeft het verlies.

Paramaribo den 18e. November 1825.
A. F. LAMMERS

Kapt. A. AHLERS voerende het *Antora*, heeft zijn Pakhuis de Waterkant in het Huis woond geweest door nu wijfen Wed. JOS. DE LA PARRA, Wel Ed. Gestr. Heer VAN REN, en bied te koop, visien, Dranken, alle soorten der en diverse andere goederen.

Kapt. A. HANSEN voerende het *Godefrida*, heeft zijn Pakhuis naast den Heer J. DE WITT, bied te koop, versche Provisien, ken, alle soorten Stukgoederen, verse andere goederen meer.

Bij de ondergeteekende, Blikkeslager, koop, een fraaije Distilleer en toebehooren, zeer geschikt queuren te stookten.

Sl. Ar. SAMUELS

S. M. COHEN, onlangs uit me alhier gearriveerd, heeft ter het publiek bekend te ingevolge de door zijnen rendende zijne afwezigheid, op December 1811, aangenomene naam, hij voortaan zal tekenen.

S. M. VAN WEF

Amsterdam, den 18 Augustus 1826.